

Vesti iz Brisela – Izdanje #87 – 08/2013

Sažetak:

- **Sestrinstvo: nedostatak radne snage širom Evrope**
 - **Poboljšana zaštita građana**
- **Pregled Evropskog kapaciteta javnog zdravlja**
 - **Nadolazeće konferencije**

Sestrinstvo: nedostatak radne snage širom Evrope

Pre par nedelja, nekolicina Evropskih medija rešila je da rasvetli ponovni problem sa kojim se nekoliko zemalja članica suočava: nedostatkom medicinskih sestara. Glavni razlog ovog problema jeste da sve manje ljudi nalazi da je sestrska profesija privlačna, najviše zbog sve težih radnih uslova.

U stvari, širom Evrope, sestrska profesija naglo gubi na privlačnosti. Sve starija radna snaga i smanjenje učenika koji upisuju sestrske škole je ubrzalo krizu povodom broja sestara. Dodajte na sve to i ekonomsku recesiju i starije bolesnike koji zahtevaju dugoročnu negu, i Evropa do 2020. godine može imati manjak od skoro 1 milion medicinskih sestara, prema izveštaju koju je sačinila grupa „Planiranje Zdravstvene Radne Snage“.

U ovom kontekstu, Sjedinjene Američke Države mogu da posluže kao primer Evropi. Administracija predsednika Baraka Obame je veoma posvećena poboljšanju uslova na radu.

Kada 2014. godine na snagu stipi „Akt o pristupačnosti“, sestrinstvo možda postane više privlačnija profesija u Sjedinjenim Državama. Kao deo ovog akta, sestre će primati uvećanu finansijsku dobit za učešće u raznim nivoima obuke i dobijanjem naprednih sertifikata.

U Evropi je veoma jasno da do rešenja za ovakav vid problema je veoma teško doći, jer profesionalne organizacije i Vlade država članica imaju različite pristupe problemu. U zemlji poput Velike Britanije, za koju se očekuje nedostatak sestara u narednih pet godina, fokusarani su na prevenciji bolesti i javnom zdravlju kako bi oborili celokupni broj pacijenata na minimum. U drugim zemljama, na primer u Nemačkoj, nedostatak sestara je u akutnoj fazi, a imigracija zdravstvenog osoblja iz slabijih ekonomskih zemalja postaje deo rešenja problema. „Očekujemo nedostatak od 500.000 ljudi do

kraja 2030. godine“ kaže prof. Stefan Goerres, generalni direktor Instituta za javno zdravlje Univerziteta u Bremenu. „I da je profesija više poželjnija, jednostavno nema dovoljno mladih zbog sve manjeg broja novorođenčadi“. U pokušaju da se ublaži nedostatak osoblja, Arbeitgeberverband Pflege, sindikat u Berlinu, je došao na ideju – upis medicinskih sestara iz Kine. U kooperaciji sa Nemačkom Federalnom agencijom za zapošljavanje, eksperimentalni projekat je uključio prvih 150 sestara iz Kine za rad u bolnicama i domovima zdravlja u prvom delu 2014. godine.

Da bi se odgovorilo na jedinstven odogovor povodom nedostatka osoblja, zajednička akcija planiranja zdravstvenih profesionalaca, finansiranja od strane Evropske Komisije, je nedavno pokrenula projekat o udruživanju sa internacionalnim kooperacijama. Sa početkom u Junu, jedna od tačaka jeste mobilnost sestara unutar Evrope i potencijalni socijalni i ekonomski uticaj mobilnosti.

Neke od zemalja članica su izrazile brigu da migracije sestara unutar EU može da ima nenamerne posledice. „Mađarska i Poljska su zabrinute da njihova radna snaga ne bude „ukradena“ od strane nekih bogatijih zemalja“ rekao je Peter Sharp, glavni izvršni u Obaveštajnom Centru za radnu snagu Velike Britanije, koji je prisustvovao sesiji u Briselu u Aprilu mesecu ove godine. Dok zemlje sa slabijom ekonomijom strahuju od gubitka svoj najboljeg kadra, bogatije zemlje brinu o potencijalnom prilivu kadrova u vremenu kada Evropa i dalje prolazi kroz bolnu recesiju. Ovaj scenario može da postane stvarnost u Januaru 2014. godine, kada istočno Evropske zemlje Rumunija i Bugarska steknu neograničen pristup Evropskoj Uniji. Migracije sestara može dalje biti pogoršano značajnim razlikama u primanjima unutar EU.

Ovakva situacija puna izazova čini da delovanje sestrinskih regulatornih tela, kao što je FEPI, bude značajnije no ikada kako bi osigurali izvrsnost u sestrinskim kompetencijama i praksi, kontinuiranoj edukaciji i obuci, razmeni dobre prakse i ostvarivanju bolje zaštite i pacijentove bezbednosti.

Poboljšana zaštita građana

Toni Borg, Komesar odgovoran za Zdravstvo u Evropskoj Komisiji, bio je oduševljen činjenicom da je Evropski Parlament i Evropska Vlada došli do sporazuma o Odluci o pretnjama u kros-border medicini. Po njemu, ovaj dogovor je veliki korak unapred ka poboljšanju zdravstvene sigurnosti u Evropskoj Uniji i zaštite pacijenata širom Evrope usled mogućih pandemija, ekoloških katastrofa i hemijskih katastrofa i drugih zdravstvenih pretnji.

Pod ovom novom legislativom, različiti tipovi ozbiljnih kros-border medicinskih pretnji će od sada biti tretirani na konzistentni način na Evropskom nivou, učeći na 20-togodišnjem iskustvu u kome je bilo puno epidemija i drugih hitnih stanja.

Ove pretnje ne znaju za granice, i u današnjem globalizovanom svetu, mogu da se prošire u roku od par sati. Upravo iz ovih razloga je bitno da Evropska Unija i Zemlje Članice budu u potpunosti pripremljene za koordiniranje i efektivan odgovor na takve. Ovo je uravo i cilj ove Odluke.

Usvojeni dokument promoviše koordinaciju i nacionalno planiranje zdravstvenih pretnji u kros-border zdravstvu. Takođe i ojačava rizik i krizni menadžment na nivou Evropske Unije.

Već postojeći Odbor Zdravstvene Sigurnosti, sačinjen od predstavnika zemalja članica i Komisije, ima jasno punomoćje da koordiniše naporima za borbu protiv takvih pretnji i da u tom pogledu pošalje jasnu poruku javnosti i zdravstvenim profesionalcima.

Jedan od ključnih aspekata dogovora je uspostavljanje pravnog osnova za koordiniranje i nabavku vakcina i drugih medicinskih sredstava širom Evropske Unije. Ovo će omogućiti zemljama članicama da učestvuju u procesu i budu pripremljene u boljim uslovima za buduće pandemije. Pozicija EU u slučaju nekog hitnog stanja je takođe ojačana. Po prvi put, EU može da prepozna hitnu situaciju kako

bi ubrzala snabdevanje neophodnim vakcinama ili drugim lekovima, a sve to unutar EU farmaceutske legislative.

Pregled Evropskog kapaciteta javnog zdravlja

Procena kapaciteta javnog zdravlja u Evropskoj Uniji je skoro sprovedena od strane konzorcijuma od šest specifičnih ekspertiza sa kapacitetom mapiranja i izgradnjom kapaciteta za javno zdravlje i promovisanje zdravstva.

Ovaj izveštaj ima za cilj da obezbedi pregled kapaciteta javnog zdravlja kod zemalja članica Evropske Unije, sa pogledom da prepozna područja akcije koji mogu biti izneti na nacionalnom ili EU nivou kako bi se ojačao kapacitet javnog zdravlja, i konačno doveo do generalnog poboljšanja zdravlja. Pregled je izveden 2010. i 2011. godine, time obezbeđujući snimak situacije kod zemalja članice u to vreme.

Sledeći domeni su procenjeni:

- Liderstvo i upravljanje
- Organizacione strukture
- Radna snaga
- Finansijski resursi
- Partnerstvo
- Razvoj znanja

Ovi domeni takođe pokrivaju veoma značajne delove javnog zdravlja u Evropi, uključujući zdravstvene informacione sisteme, kapacitet javnog administrativnog sektora i aspekte javnog zdravlja o organizaciji zdravstvenih usluga.

Rezultati pokazuju velike raznolikosti u pravcima organizacije i pružanja javnog zdravlja u Evropskoj Uniji. Iako zemlje članice pokazuju velike varijacije u različitim domenima javnog zdravlja, broj zajedničkih mana i vrlina je prikazan i podeljen širom EU.

Za veći deo zemalja članica, formalna legislativa i politički okviri u javnom zdravlju, su na svom mestu, sa relativno jasnim i organizovanim odogovornostima za pokretanjem struktura za kontrolu bolesti, higijene i imunizacije. Dodatno u razlikama u formalnim strukturama, takođe je bilo razlika u pravcima korišćenja u praksi.

U vezi sa prethodnim vestima, zaključci izveštaja naglašavaju nedostatak finansijskog i humanog manjka u mnogim državama članicama. U isto vreme, pregled pokazuje da mnogi nacionalni eksperti se suočavaju i predviđaju sve manji broj infrastrukture javnog zdravlja i usluga zbog uticaja ekonomske krize u vezi sa tekućim reformama. Uticaji ovih predloga ne mogu biti viđeni u finalnom izveštaju EU, veoma čvrsto se veruje da je negativna evolucija neizbežna.

U zaključku se navodi se da je potrebna hitna revizija negativnih trendova za koje se smatra da su od vitalnog značaja.

Za više informacija posetite:

http://ec.europa.eu/health/social_determinants/docs/report_ph_capacity_2013_en.pdf

Nadolazeće konferencije

1. Internacionalna Konferencija opštinske i javne zdravstvene nege: istraživanja, edukacija i praksa

Kada?	14.11.2013. - 16.11.2013.
Ko?	Nacionalni Univerzitet, Atina Fakultet za sestrinstvo javnog zdravlja
Gde?	Royal Olympic Hotel Athansiou Diakou 28, Athens Greece

Šta?	Različite teme će biti pokrivena a među njima biće: 1. Nega u zajednici 2. Etika u javnom zdravlju 3. Nega u porodici 4. Zdravstvena i socijalna politika 5. Zdravstvena informatika i javno zdravlja 6. Promocija zdravlja 7. Menadžment u primarnoj zdravstvenoj zaštiti Za više informacija posetite link: http://zitafiles.info/CPHNURSING2013/NL1.pdf
Registracija	Učešće je otvoreno za sve sa obaveznom registracijom: http://zitafiles.info/CPHNURSING2013/NL1.pdf